

Motion till riksdagen 2013/14:U210

av **Barbro Westerholm (FP)**

Tuberkulos, ett globalt hälsohot

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en satsning på forskning, förbättrad diagnostik och behandling av tuberkulos sett ur ett globalt perspektiv.

Motivering

Tuberkulos är en av de infektionssjukdomar som dödar flest människor i världen idag. Enligt Världshälsoorganisationen, WHO, insjuknar 9,4 miljoner människor årligen i tuberkulos och 1,7 miljoner människor dör varje år. Svårast är situationen i södra Afrika och delar av Asien, men även östra Europa är utsatt. Ett särskilt oroande och snabbt växande globalt folkhälsohot är läkemedelresistent tuberkulos. Globalt drabbas varje år 440 000 människor. Den multiresistenta tuberkulosen (MDRTB) är mycket svårbehandlad. Behandlingen kan ta upp till två år, bestå av upp till 20 tabletter per dag och under de första åtta månaderna dagliga injektioner.

Tuberkulos är en både svårdiagnosticerad och svårbehandlad sjukdom. Behandlingen består av en blandning av flera antibiotika som måste tas dagligen under sex månader. I Sverige rapporterades 645 fall av tuberkulos under 2012. Tuberkulos drabbar barn särskilt hårt, sjukdomen är ännu svårare att diagnostisera hos barn och det är brist på anpassade läkemedel. Tuberkulos är också den vanligaste dödsorsaken för människor som lever med hiv/aids.

Tuberkulos är en av de sjukdomar som tas upp i det sjätte millenniemålet, där ett utav delmålen är att minska antalet nya fall. Men trots att det internationella arbetet mot tuberkulos har rönt framgångar, är sjukdomsördan fortfarande mycket stor. De läkemedel som används i dagens tuberkulosbehandling togs fram för 50 år sedan, och vissa är ännu äldre. Nyligen har två nya läkemedel tagits fram och börjat användas, men än så länge i mycket liten skala.

Fel! Okänt namn på

Förbättrad diagnostik som kan identifiera resistens är också en viktig innovation.

Enligt WHO är nya vacciner, diagnosverktyg och läkemedel för tuberkulos nödvändiga för att på sikt minska den fortsatta spridningen av tuberkulos. För detta krävs fortsatt forskning, men samtidigt måste alla nu tillgängliga verktyg nå de som behöver dem. I båda fallen kan Sverige göra en stor insats.

I Sveriges ”Strategi för samarbete med Världshälsoorganisationen” är allvarliga hälsohot med fokus på antibiotikaresistens ett prioriterat område. För att WHO ska kunna ta ett globalt ledarskap med målet att nå minskad antibiotikaresistens krävs investeringar i forskning som rör de sjukdomar där resistensutveckling är ett problem. Tuberkulos är en av dessa.

I det internationella arbetet mot tuberkulos är Globala fonden mot hiv/aids, tuberkulos och malaria central. Vid sidan av betydande insatser inom både prevention och behandling på malaria- och hivområdet har Sverige varit en betydelsefull givare till Globala fonden under flera år. Under förra finansieringsperioden bidrog Sverige med 2 miljarder kronor. Inför den kommande finansieringsperioden har Sverige tillsammans med de andra nordiska länderna gjort en gemensam utfästelse om en ökning av sitt gemensamma bidrag med 25 procent. Det är därför rimligt att Sveriges eget bidrag till Globala fonden inför kommande finansieringsperiod också ökar med 25 procent, med ett särskilt stöd till forskning för förbättrad diagnostik och behandling av tuberkulos. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 16 september 2013

Barbro Westerholm (FP)